

Johtokunnan puheenjohtaja Marja Nykänen
Finanssivalvonta

FINANSSIALAN NÄKEMYS MAKROVAKAUSTILANTEESTA

Ennusteiden mukaan Suomen talous kääntyy vähitellen loivalle kasvu-uralle

Maailmantalouden kasvu on ennusteiden mukaan jatkumassa kohtuullista vauhtia lähiaikoina, mutta maakohtaiset erot ovat suuria. Erityisesti euroalueen kasvun odotetaan pysyvän hitaana. Geo- ja kauppapoliittisten jännitteiden vuoksi talouskehityksen riskit ovat kallellaan ennustettua heikomman kehityksen suuntaan.

Suomessa talouskehitys on ollut tänä vuonna hieman ennakoitua parempaa, mutta koko vuoden kasvu on jäämässä nollan tuntumaan tai hieman sen alle. Työttömyys on lisääntynyt, ja asuntorakentamisen tilanne on edelleen vaikea. Ensi vuoden mittaan talouskasvun ennustetaan nopeutuvan korkotason laskun ja vientikysynnän tukemana, mutta nopeutumisesta huolimatta kasvu on jäämässä melko vaatimattomalle tasolle, arviolta 1,5–2 %:n haarukkaan.

Asuntomarkkinoilla on vuoden jälkipuolen aikana nähty merkkejä piristymisestä. Vanhojen asuntojen kauppamäärät ovat kasvaneet, ja asuntohintojen lasku näyttäisi päättyneen. Tarjontaa on kuitenkin yhä runsaasti, mikä hillitsee hintojen kääntymistä selvempään nousuun.

Suomen pankkisektori on ollut hyvissä asemissa ottamaan vastaan talouden viimeaikaisen taantuman vaikutuksia. Sen vakavaraisuus on vahva ja kannattavuus erittäin hyvä. Ongelmaluotot ja luottotappiot ovat pysyneet taantumasta huolimatta maltillisella tasolla, Euroopan matalimpien joukossa. Suomalaispankkien hyvä kriisinkestävyys kävi ilmi myös Euroopan pankkiviranomaisen ja Finanssivalvonnan viime vuonna julkistamista stressitestituloksista, jotka perustuivat poikkeuksellisen ankaraan heikon talouskehityksen skenaarioon. Tulosten mukaan Suomen pankkisektori kestäisi toimintaympäristön merkittävänkin heikkenemisen. Myös Suomen Pankin viime toukokuussa julkaiseman analyysin mukaan Suomen pankkisektorin riskipuskurit kestäisivät taantuman syvenemisen ja pitkittymisen.

Makrovakauspolitiikan kiristämiseksi ei ole aihetta

Viime vuosina Suomen makrovakauspolitiikan viritys on ollut luonteeltaan kiristävää. Finanssivalvonnan päätöksillä pankkien lisäpääomavaatimuksia on nostettu, ja asuntoluotonhakijoille on asetettu enimmäisvelanhoitorasitetta koskeva suositus. Lisäksi eräitä Norjassa ja Tanskassa käyttöön otettuja lisäpääomavaatimuksia on päätetty soveltaa myös suomalaispankkien näissä maissa oleviin vastuisiin. Ainoa makrovakauspolitiikkaa keventänyt toimenpide on ollut muiden kuin ensiasunnon ostajien enimmäisluototussuhteen ("lainakaton") nostaminen lakisääteiselle perustasolleen viime vuoden joulukuussa.

FA:n mielestä talouden ja asuntomarkkinoiden tilanne samoin kuin talouspolitiikan kokonaisuus on syytä ottaa kattavasti huomioon makrovakausrakenteen virityksessä. EKP:n rahapolitiikka on keventymisestäään huolimatta edelleen Suomen talouden näkökulmasta kokonaiskysyntää rajoittavaa, ja samaan aikaan finanssipolitiikassa on tehty merkittäviä säästöpäätöksiä. Näissä oloissa makrovakausrakenteella ei tulisi lisätä talouspolitiikan kireyttä. Pankkien muuttuva lisäpääomavaatimus tulisi siten pitää edelleen 0 prosentissa ja asuntolainojen enimmäisluototussuhde lakisääteisellä perustasollaan sekä ensiasunnon ostajien että muiden asunnonostajien osalta. Ylipäättään pankkien pääomavaatimuksia ei tulisi nyt makrovakausrakenteeseen kasvattaa. EU:n vakavaraisuusasetuksen muutokset tulevat voimaan 1.1.2025, minkä myötä monien suomalaispankkien pääomavaatimukset joka tapauksessa nousevat.

Kunnioitavasti

FINANSSIALA ry

Arno Aho
toimitusjohtaja